

Kokie būna failai ir kaip juos tvarkyti?

Failas – tai duomenų rinkinys, turintis vardą ir pavardę ir laikomas kompiuterio atmintinėje ar kurioje nors laikmenoje.

Failo vardas sudaromas atsižvelgiant į jo turinį. "Windows" aplinkoje naudojamas vardas gali būti net iki **256** ženklų ilgio, įskaitant tarpus ir taškus. Varde negalima vartoti šių ženklų: / \ | : * ? " < > . Failai laikomi aplankuose.

Aplankas – vardą turinti vieta, kurioje laikomi failai ir kiti aplankai.

Laikmena – bet kokia priemonė informacijai saugoti.

Failo vardas susideda iš dviejų dalių, atskirtų tašku:

- Pirmosios dalies vardą parenka pats vartotojas. Šiuos vardus patartina parinkti logiškus ir prasmingus.
- Antroji dalis vadinama pavardžiu (plėtiniu). Pavardis nusako kokia programa galima atverti failą. Pavardžius taip pat galima pačiam vartotojui keisti, tačiau parinkus netinkamą pavardę, failo gali neatidaryti jokia programa.

Naudotojas dažniausiai atpažįsta failo tipą iš piktogramos ir nustato, kokie duomenys jame yra: tekstas, garso įrašai, grafika.

Piktograma – mažas paveikslėlis ekrane, vaizduojantis programą, komandą, dokumentą, aplanką, failą, diską ir panašiai.

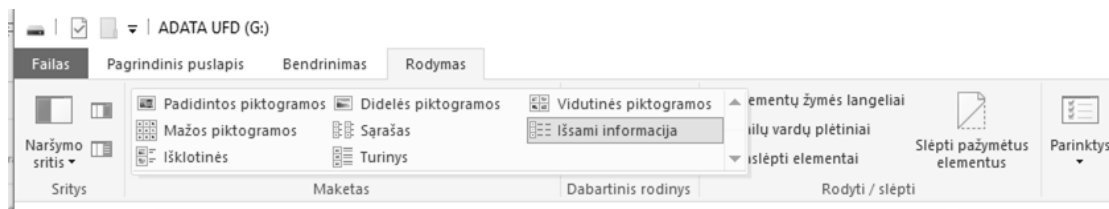
Failų pavardžiai

Programos	Piktograma	Pavardis
Vykdomosios		.exe, .com
Tekstinės (Word, Užrašinė)		.doc, .docx, .txt
Skaičiuoklės (Excel)		.xls, .xlsx
Pateikties		.ppt, .pps, .pptx
Universalus dokumento formato (Adobe Reader)		.pdf
Archivavimo (Winrar, Winzip)		.rar, .zip, .arj, .ace

Grafikos		.bmp, .tif, .gif, .jpg
Vaizdo (VLC, Media Player Classic, Windows Media Player)		.avi, .mpg, .mpeg
Garso (Winamp, Windows Media Player)		.mp3, .wav, .cda, .midi
Tinklalapių		.htm, .html, .xml
Duomenų		.dat

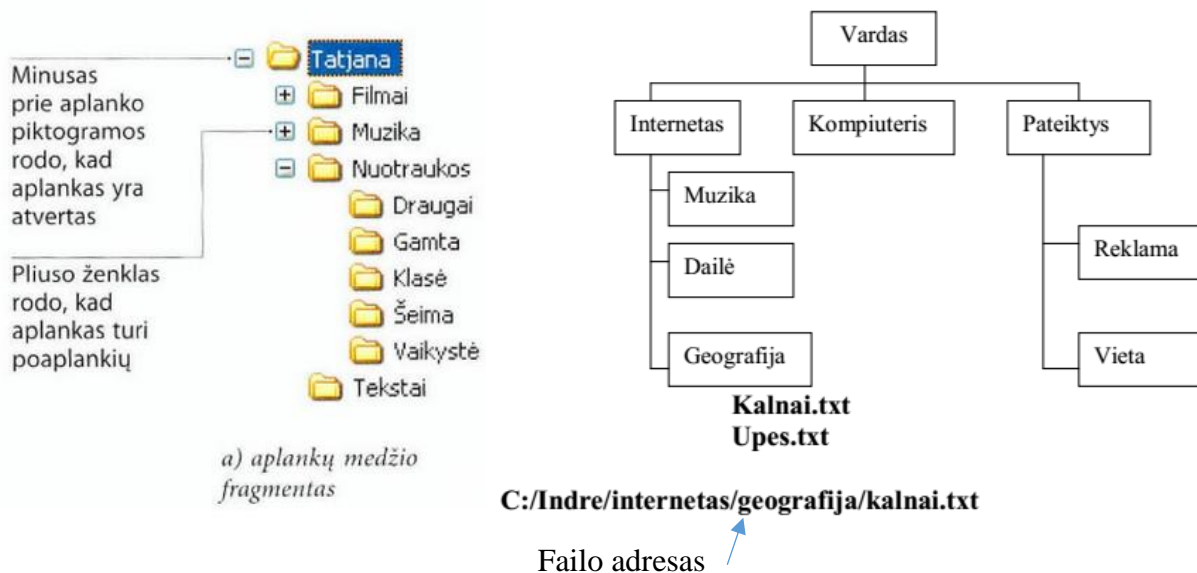
Failus ir aplankus patogiau tvarkyti failų ir aplankų tvarkymo programomis. Jomis galima failus ir aplankus kopijuoti, šalinti, pervadinti, pašalintus gražinti, peržiūrėti jų savybes.

Failų peržiūra. Atidarytame kataloge viršuje pasirenkame kortelę **Rodymas**. Tada pasirenkame kaip peržiūrėti failus ir aplankus.

Katalogų medis

Norint sutvarkyti informaciją, kad ją būtų nesunku rasti ir patogų ja naudotis, galima sukurti grupę aplankų, kurių pavadinimai būtų tiesiogiai susiję su saugoma informacija. Aplankų savybė talpinti kitus aplankus leidžia sukurti **aplankų hierarchiją**, įvairių lygmenų daugiapakopę aplankų struktūrą, primenančią medį su šakomis.

Kuo matuojami failai

1 baitas = 8 bitai

1 kilobaitas \approx 1000 baitų = 1024 baitai

1 K baitas = 1024 baitų

1 M baitas = 1024 M baitų = 1024 x 1024 K baitų

1 G baitas = 1024 M baitų = 1024 x 1024 K baitų

Failo paieška

Namas.bmp

. - bet koks pavadinimas ir prievardis (visi failai)

***.bmp**

***.jpg** -bet koks paveikslukas

Nam*.bmp - **nam** (-o, -elio....) paveikslukų

N*.bmp - paveikslukas iš **n** raidės

Namas.* - failo vardas **namas**, o prievardis nesvarbu